

FIDIC İNŞAAT İŞLERİ GENEL ŞARTNAMESİ'NDE SORUMLULUK VE RİSK DAĞILIMININ PROJE MALİYETİNE ETKİSİ

Latif Onur UĞUR^a, Umut Naci BAYKAN^b, Mürsel ERDAL^{a*}

^aGazi Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Yapı Eğitimi Bölümü, 06500, Teknikokullar, Ankara

^bBayındırlık ve İskan Bakanlığı, Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, 06460, Dikmen, Ankara

Özet

Günümüzde inşaat sözleşmeleri, nitelikli bir yapım projesinin toplam maliyetlerini yönlendirmekte ve taraflar arasındaki tüm ilişkileri etkilemektedir. Risklerin değerlendirilme yöntemi ise nihai maliyeti doğrudan etkilemektedir. Bu çalışmada uluslararası inşaat projelerinin uygulanmasında, genel bir yaygınlıkta kullanılan FIDIC İnşaat İşleri Genel Şartnamesi'ndeki sorumluluk ve risklerin işveren, mühendis ve yüklenici arasındaki dağılımı araştırılmıştır. Teklif ve ihale bedellerini, dolayısıyla yapının maliyetini doğrudan etkileyen bu sorumluluk ve risklerin, hangi konularda ve işveren, mühendis ile yüklenicinin hangisinin üzerinde yoğunlaştığı, bu yoğunlaşmanın hangi hususlar olduğu farklı yüklenici firmalara uygulanan bir anket yardımıyla incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda, FIDIC tip şartnamesinde yüklenicinin en büyük oranda risk altına girdiği ve risk değerlendirmelerinin, işveren ile yüklenici arasındaki güven yada güvensizliğin bir fonksiyonu olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İnşaat Sözleşmeleri, FIDIC, Risk, Sorumluluk, Yapı Maliyeti.

EFFECT OF DISTRIBUTION OF THE LIABILITIES AND RISKS IN CONDITIONS OF FIDIC CONSTRUCTION CONTRACTS ON THE PROJECT COST

Abstract

Nowadays construction contracts instruct total costs of qualified construction projects and affect all relations between employer, engineer and contractor. Evaluation method of risks affects total costs directly. In this paper, distribution of the liabilities and risks between employer, engineer and contractor defined in commonly used conditions of FIDIC construction contracts among international projects is investigated. The liabilities and risks, which are directly effects the value of bid and all project costs, are evaluated and determined which liabilities and risks on whom with a questionnaire which was answered different contraction firms. Impression after the calculations and analysis is that the most of the risks are charged by contractors in FIDIC construction contracts and evaluating risks are a function of trust or mistrust between employer and contractor.

Key Words: Construction Contracts, FIDIC, Risk, Liability, Cost of Construction

*İletişim kurulacak yazar. Tel: 0312 2028870, E-posta: merdal@gazi.edu.tr

1. Giriş

Günümüzde inşaat sözleşmeleri ilişkileri, genel olarak yüz yüze iletişime dayanmakta ve sözleşme belgelerindeki güveni yada güvensizliği yansıtmaktadır. Bu durum nitelikli bir yapım projesinin toplam maliyetlerini yönlendirmekte ve taraflar arasındaki tüm ilişkileri önemli miktarda etkilemektedir. Şurası da açıktır ki güven ve sözleşmenin yönetimi doğrudan ilişkilidir ve bu ilişki, proje yönetimi ile sözleşme idaresini hayati derecede etkiler. İnşaat sektöründe sözleşme tarafları arasındaki güven ilişkisine dayanarak, sözleşme stratejilerinin ve risk değerlendirmelerinin daha iyi yapılabilmesinin olanakları irdelenmelidir. Bu olanaklar, maliyetler içindeki esas sebepleri de içeren şekilde güven ilişkilerine dayanmaktadır.

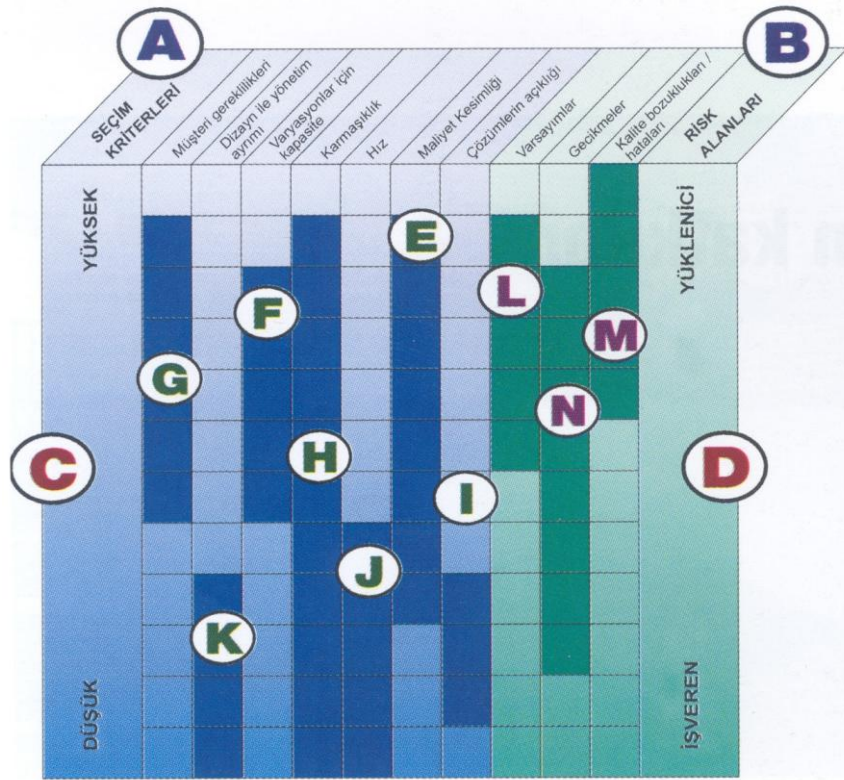
Risklerin nasıl değerlendirildiği, nihai toplam maliyeti doğrudan etkilemektedir. Bu yaklaşım tarzında sözleşme risklerini; uygulama riskleri ve maliyet riskleri olmak üzere iki ana başlık altında değerlendirmek faydalı bulunmaktadır. Yüklenici, sözleşme ile kendisine transfer edilen riskler karşısında iki yoldan birini izlemek durumundadır; ya bu riskleri sigortalatacak yada aynen maliyetlerine yansıtacaktır. Bu noktada risklerin mali karşılıklarının hesaplanmasındaki hata oranı, hayati önem taşımaktadır.

Yapılacak teklif hazırlığı çalışmasına, söz konusu işin alınmasına ne kadar ihtiyaç duyulduğu, tasarım ve yapım yöntemlerindeki teknik detayın düzeyi, sözleşmelerin müzakereye açıklığı, seçilmiş olan sözleşme tipi ve tasarım işlemlerinin tamamlanmış ve gereken nitelikte olup olmaması konularının değerlendirilmesinin de dahil edilmesi gerekmektedir.

Yapılan araştırmalarda, yüklenici firmaların maliyetlerinin, bu değerlendirmelerin sonrasında, işin toplam bedelinin % 8'i ile % 20'si arasında değişikliğe uğradığı belirlenmiştir [1]. Bu artıştaki kriterlerin en önemlileri arasında, işveren ile firma arasındaki iş ve ticaret ilişkileri, işin özelliğine bağlı şartlar, sözleşme tipi ve sözleşmenin iyi hazırlanmış olması sayılabilir.

Güvenme kavramı, gerek yaygın inanış ve uygulamalara, gerekse akademik tartışmalara göre çok karmaşık bir yapı arz etmektedir. Bazı bilimsel araştırmalarda, yapım sözleşmelerinin değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulabilecek muhtelif güven modelleri oluşturulmaya çalışılmıştır [2,3]. Bu modellerde üç ana konuya göre renkleri kullanarak değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır. Yetenek ve beceriyi temsil eden mavi renkte, değerlendirme yapan kuruluşun, söz konusu işin tüm nitelikleri ile ve gereken zamanda rahatlıkla yapılıp yapılamayacağı konusundaki yeterliliğinin yorumlanması yapılmaktadır. Bütünlüğü simgeleyen sarı renk ile sürekli olarak gereken ilgilerin gösterilip gösterilemeyeceği değerlendirilmekte ve sezgisel durumları ifade eden kırmızı renkle de söz konusu sözleşme ilişkilerinin tarafları rahat hissettirip hissettirmedikleri aksettirilmektedir.

İnşaat sözleşmelerindeki anahtar karakterlerin altını çizmek amacı ile Local Government Task Force tarafından hazırlanan Standart İnşaat Sözleşmeleri Kılavuzunda [4] yer alan önemli kriterler Şekil 1'de ve kullanım anahtarı da devamında verilmiştir.

Şekil 1. Standart İnşaat Sözleşmeleri Kılavuzu, Kullanım Anahtarı [4]

A) Seçim Kriterleri (mavi): Bir sözleşme formu seçerken hesaba katılacak altı anahtar kriter Şekil 1'deki matrisin mavi alanında yer almaktadır.

B) Risk Alanları (yeşil): Matrisin yeşil alanı, bir sözleşme formu seçerken hesaba katılacak üç anahtar risk alanını kapsamaktadır.

C) Yüksek/Düşük: Karakteristiklerin okunmasında, her anahtar kriter için çubuk ölçeği olarak kullanılır. Her kriterin yüksek yada düşük kapasite değerini uyumlu olarak gösterir. Çubuklar, özel bir sözleşmenin hangi sınırlar içinde seçilebileceğinin sınırını gösterir.

D) Yüklenici/İşveren: Her anahtar risk alanında çubukların yerleşimini değerlendirmek için bir ölçek olup, her riskin nerede yer aldığını gösterir. Çubuklar, özel bir sözleşme için risklerin hangi bölgelere ayrıldığını gösterir.

E) Maliyet kesinliği: Bu, yüksek fiyat kesinliğinin bir nedene dayandırılabilmesi için uyumlaştırmayı sağlamada kullanılır.

F) Varyasyonlar için kapasite: Yönetim varyasyonları için bir ılımlı yüksek kapasite sağlar.

G) Müşteri gereklilikleri: Projenin yönetiminde yüksek düzeydeki müşteri gereksinimlerinin yumuşatılabilirliğini göstermektedir.

H) Hız: Tasarım evresinden tamamlamaya kadar gerçekleştirimin ılımlaştırma hızıdır.

I) Çözümlerin açıklığı: Düşük açıklık = sözleşmesel çözümlerin göreceli zor olmasıdır.

J) Karmaşıklık: Karmaşıklığın geniş bir alanını kapsayarak, projelere uygulanabilecek kabiliyet/yapabilirlik alanını belirler.

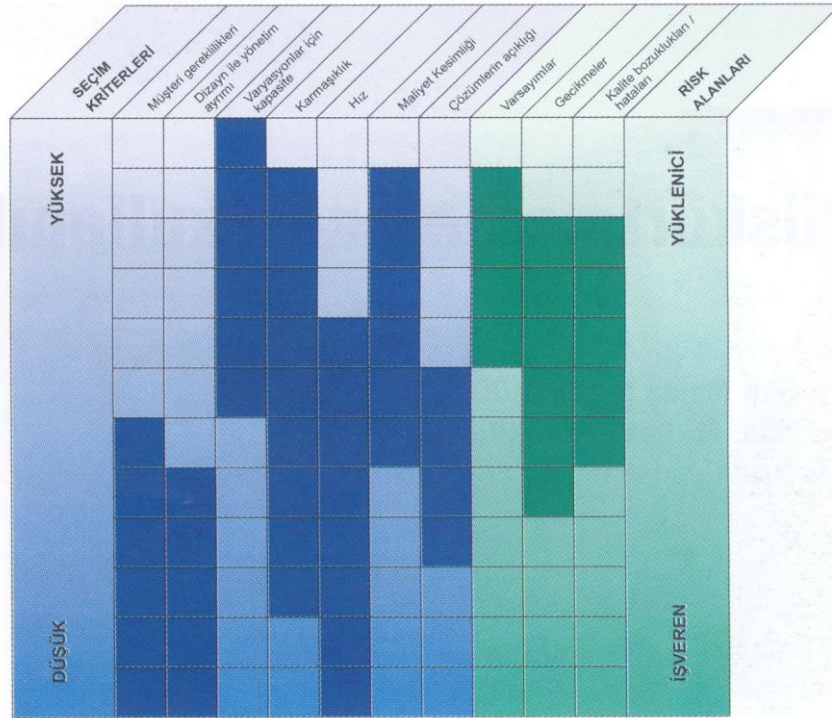
K) Dizayn ile yönetim ayrımı: Sözleşmenin proje tasarımcıları ve yöneticilerin aynı kişiler olması yada iletişime çok kapalı olmalarıdır. Tasarım ve yönetim arasında düşük ayrım bulunmasıdır.

L) Varsayımlar: Yüklenici, sözleşme altındaki varsayımlar konusunda ana riski taşır.

M) Kalite bozuklukları/hataları: Yüklenici, sözleşme altındaki inşaatın kalitesi (hatalar/başarısızlıklar) konusunda ana riski taşır.

N) Gecikmeler: Yüklenici sözleşme altındaki gecikmeler konusunda ana riski taşır.

Aynı kuruluşça genel bir değerlendirme yapılmasına yönelik olarak FIDIC Conditions of Contract (Sözleşme Genel Şartları) için yapılan uygulamalar da Şekil 2’de verilmiştir. Buradan işveren ve yüklenici arasındaki risk dağılımı hakkında fikir edinmek mümkündür. Bu değerlendirmeye göre örneğin, sözleşme şartları altındaki kalite bozuklukları, hız ve gecikmeler konuları yüklenicinin; müşteri gereklilikleri, çözümlerin açıklığı, karmaşıklık ve tasarım-yönetim ayrılığı konuları da işverenin sorumluluğunda bulunmaktadır.

Şekil 2. Standart İnşaat Sözleşmeleri Kılavuzu, FIDIC Conditions of Contract [4]

Kanada ve Kuzey Amerika’daki inşaat sektörünü ve yüklenici firmaları içeren bir araştırmada [1], bu firmaların teklif bedeline artış olarak yansıyan konuları değerlendirmeleri sonucunda, öne çıkan hususlar ve oranları Tablo 1’de verilmiştir.

Aynı zamanda, bu çalışmada uygulanan sözleşmelerin % 74’ünün işverenlerce hazırlandığı veya hazırlatıldığı; ancak kalan % 25’inin yüklenicilerle görüşmelere ve tartışmalara açık olduğu belirlenmiştir.

Tablo 1. Teklif bedelinde artışa sebep olan hususlar [1]

% 92	İş içeriklerinde muğlaklık
% 77	Tazmin etme
% 72	Olayları geciktirme
% 67	Sözleşme dokümanlarının yetersizliği
% 61	Likitleştirilmiş zararlar

2. Amaç ve Yöntem

Bu çalışmada uluslararası nitelikli inşaat projelerinin uygulanmasında, yaygın olarak kullanılan FIDIC İnşaat İşleri Genel Şartnamesi'ndeki sorumluluk ve risklerin işveren, kontrol mühendisi ve yüklenici arasında nasıl dağıldığı araştırılmıştır. Teklif ve ihale bedellerini, dolayısı ile yapının maliyetini doğrudan etkileyen bu sorumluluk ve risklerin hangi konularda ve kimlerin üzerinde yoğunlaştığı incelenmiştir.

Bu amaca yönelik olarak, FIDIC İnşaat İşleri Genel Şartnamesi metninin resmi Türkçe sürümü üzerinden her başlık ve alt maddelerindeki hususların tek tek kimleri sorumlu kıldığına dair ekte verilen FIDIC İnşaat İşleri Genel Şartnamesi Sorumluluk/Risk Paylaşımı Tablosu oluşturulmuştur. Her konudan sorumlu bulunanlar, işveren (kuruluş/şahıs), yüklenici, kontrol yada bunların ikili varyasyonları olup; konudaki sorumluluk/risk paylaşım değeri, 1'in toplam sorumlu sayısına bölünmesi ile dağıtılmıştır. Örneğin, işlerin bir bölümünün alt yükleniciye verilmesinin sorumlusu yüklenici olduğu için, bu konudaki ağırlığı $(1/1)=1$ alınmış; maliyet değişimleri ile ilgili olarak sözleşmenin 2. kısmında belirlenmiş olan miktarların sözleşme bedeline eklenmesi yada çıkarılması sorumluluğu hem kontrol hem de işverene ait olduğu için risk değerleri $(1/2) = 0.5$ olarak alınmıştır.

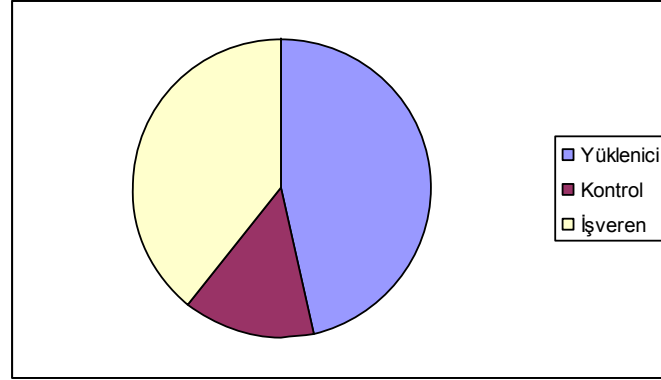
Bu listede yer alan her husus için, bu hususların nihai maliyetlere yapacağı etkiler göz önünde bulundurularak, 0'dan 9'a kadar değerler arasından bir puanlandırma yapılmasının istendiği bir anket; Ankara merkezli 16 farklı taahhüt firmasına yanıtlatılmıştır. Puan değerinin küçük olması maliyetlere olan etkinin azlığını, büyük olması ise maliyetlere olan etkinin fazla olduğunu ifade etmektedir.

Her hususun risk değeri ile maliyetlere etkisinin puanlarının çarpımları yapılarak sözleşme genelinde işveren, yüklenici ve kontrol mühendisinin sorumluluk ağırlığı belirlenmiştir. Buna ek olarak yapılan puanlandırma değerlerinin büyükten küçüğe doğru sıralanması ile (önemlilik analizi) hangi konuların maliyetlere etkilerinin daha fazla, hangilerinin daha az olduğu belirlenmiştir. Dolayısı ile bir sözleşmede hangi konulara daha çok önem verilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.

3. Uygulama

Belirlenen sorumluluk paylaşım oranları, puanlandırma ve sorumluluk ağırlığı hesaplamaları ile yüklenici, kontrollük ve işveren için toplam sorumluluk değerlerinin dağılımı Ek 1'de verilmiştir. 603.53 puanlık toplam sorumluluk değerlerinin dağılımı yüklenici, kontrollük ve işveren için sırası ile 280,01, 84,98 ve 238,56 değerlerini almış, bu değerler de bütünün sırası ile % 46.4, % 14.1 ve % 39.5 değerlerine karşılık

gelmiştir. Bu verilerin grafiksel ifadesi Şekil 3’te verilmiştir. Buradan edinilen izlenim, FIDIC tip şartnamesinde sorumluluk ve risklerin en büyük kısmının yükleniciye aktarıldığını, bunu işverenin izlediği, kontrollüğün ise en düşük düzeyde riske maruz bırakıldığıdır.

Şekil 3. Sorumluluk/risk değerlerinin dağılımı

Her hususa verilen puanlar büyükten küçüğe sıralandığında ilk 12 önemli husus Tablo 2’deki gibi belirlenmiştir. Buradan Madde 11.1.a “Hidrolojik ve zemine bağlı hususlar” ve Madde 42.1. “İşyeri kullanımının yükleniciye verilmesi”nin maliyetleri etkileyen en önemli konular olduğu, bunu Madde 8.2. “İş yerindeki çalışma ve yapım yöntemlerinin uygunluğu, stabilitesi ve emniyet” konusunun izlediği görülmektedir.

Tablo 2. Önem sırasına göre maliyete etkiyen konular

Madde No	İçerik	Puan
11.1.a.	Hidrolojik ve zemine ait bilgilerin temini ve yükleniciye verilmesi	8.13
42.1.	İşyeri zilyetliğinin yükleniciye verilmesi	7.75
8.2.	İş yerindeki tüm çalışma ve yapım yöntemlerinin uygunluğu, stabilitesi ve emniyet	7.38
11.1.c.	İşyerini görme ve her türlü bilgiye sahip olma	7.31
20.4.a.	Savaş, çarpışma, istila, dış düşman hareketleri	7.25
20.4.b.	İsyan, ihtilal, ayaklanma, askeri yada gaspçı iktidar, iç savaş	7.19
20.4.c.	Nükleer yakıtların kaynak olduğu iyonlaştırıcı radyasyon ve radyoaktivite zehirlenmesi	7.00
20.4.h.	Doğal güçlerin anormal bir şekilde harekete geçmesi	6.94
6.4.	Çizim ve talimatların yükleniciye verilmesinde gecikme olması	6.75
11.1.b.	Hidrolojik ve zemine ait bilgilerin yorumlanması	6.63
12.2.	İşyerindeki iklimsel koşulların dışında öngörülemeyen fiziksel engeller yada koşullarla karşılaşılması	6.50
17.1.a.	Asal noktalarına, hatlarına ve kotlarına uygun aplikasyon yapılması	6.31

Bu sıralama sonucunda, önemli sorumluluklar olan fakat maliyetlere doğrudan etkisi daha az görülen Madde 37.1. “Kontrollüğün sahaya girmesine ve muayene yapmasına yardım ve kolaylık sağlanması”, Madde 37.2.a. “İlgili malzeme ve demirbaşların

muayene ve test edilmesi hakkı”, Madde 37.2.b. “Bu malzemelerin yüklenicinininkinden başka atölye ve mahallerde yapılıyor, imal ediliyor olması halinde kontrollüğün buralarda muayene ve test yapabilmesi için gerekli izinlerin alınması”, Madde 38.1.a. “Kontrollüğün üstü kapatılacak ve bir daha görülmeyecek kısımları inceleyip metraj çıkarması”, Madde 38.1.b. “Temelleri incelemesi için her türlü olanağın sağlanması ve işlerin üstünün kapatılması talimatı verilmesi” ile Madde 40.2. “Durdurmadan sonra tespit yapılması” ifadeleri en sonda yer alan 6 husus olmuştur.

4. Sonuçlar ve Değerlendirme

İnşaat sektörü sözleşmelerinde, işverenlerin riski reddetme ve risk tarafsızlığı seçeneklerini daha çok uygulamasına karşılık; yüklenicilerin bunlara ek olarak risk alma seçeneğini ciddi olarak değerlendirmek ve uygulamak durumunda olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Riskin yüksek olduğu bir durumda kazancın da fazla olması, aynı zamanda kayıpların da yüksek olabileceği gerçeğini değiştirmemektedir. Bu durumda tekliften vazgeçmek de yüklenicilerin ciddiyetle değerlendirmek zorunda olduğu bir seçenektir.

Riskli hallerde sözleşmeden vazgeçmek ile uygulamaya başlayıp büyük kazançlar sağlamak arasında değerlendirme yapılırken, hem işveren hem de yüklenici için, aralarındaki güven düzeyi önemli bir kriter olarak görünmektedir. Bu ilişkinin olumlu olması ve önceki tecrübelerinde başarılı uygulamalar yapılmış olması halinde, daha düşük risk/güvensizlik katsayıları kullanılırken (% 2.2 ile % 4.4 arasında), aksi halde toplam teklif bedelinin % 8’i ile % 20’si nispetindeki katsayılar söz konusu olmaktadır [5].

İnşaat sektöründeki sözleşme içeriği ve sorumluluk dağılımı ile duyulacak güven arasındaki ilişki, beklenildiğinin aksine düşük düzeyli olup bunun anlamı endüstri aktörlerinin, sözleşme uygulamalarına güvensizliği olarak ifade edilebilir. Yüklenici ile işverenin risk değerlendirmeleri, aralarındaki güven yada güvensizliğin bir fonksiyonu mahiyetinde şekillenmektedir.

Kaynaklar

- [1] Zaghoul, R., Hartman, F., Construction contracts: the cost of mistrust, International Journal of Project Management, Vol.21, pp.419-424, 2003.
- [2] Hartman F., Don’t park your brain outside-a practical guide to improving shareholder value with SMART management. NC: PMI Publications; 2000.
- [3] Hartman F., The role of trust in project management, Proceeding of the PMI research Conference, 1999.
- [4] Local Government Task Force, Society of Chief Architects of Local Architects, Guide to standard forms of construction contract, Outlining Key Characteristics and Components, February 2003.
- [5] Uğur, L. O., İnşaat sözleşmelerinde güvensizliğin maliyeti, Dünya İnşaat Dergisi, Sayı 6, s.114-115, 2006.

Ek 1. FIDIC İnşaat İşleri Genel Şartnamesi sorumluluk paylaşım oranları, puanlandırma ve toplam sorumluluk değerlerinin dağılımı

Mad. No	Sorumluluk/Yetki	Açıklama	Sorumluluk Paylaşım Oranları			Puanlama	Sorumluluk Ağırlığı		
			Yüklenici	Kontrol	İşveren	Maliyete etki	Yüklenici	Kontrol	İşveren
4.1.	İşlerin bir kısmının taşeronla verilmesi		1			3,12	3,12	0,00	0,00
6.1.	Yüklenici tarafından sunulup onaylatılan çizimlerin ve teknik şartnamenin kontrollüğe verilmesi		1			2,28	2,28	0,00	0,00
6.3.	Gerekli çizim ve talimatların yükleniciye verilmesi			1		3,43	0,00	3,43	0,00
6.4.	Çizim ve talimatların yükleniciye verilmesinde gecikme olması	Bu sebeple yüklenicinin gecikmeye uğraması halinde süre uzatımı verilmesi ve sözleşme bedeline eklemeye yapılması kontrollükçe düzenlenir		1		6,75	0,00	6,75	0,00
6.5.	Kontrollüğün gerekli dokümanları verememesinde yüklenicinin ihmali bulunması	Kontrollük gerekli süre, maliyet artması/eksilmesi tespitinde bu durumu göz önüne alır	1			5,36	5,36	0,00	0,00
7.1.	Tamamlayıcı çizim ve talimatların yükleniciye verilmesi			1		3,42	0,00	3,42	0,00
7.2.	Kalıcı işlerden yüklenicinin sorumluluğunda bulunan projelendirmelerin yapıp işletme bakım yönergeleri ile birlikte kontrollüğe onaya sunulması	Bu işler tamamlanmış dahi olsa kontrollük onayı alınmadan kabul edilmiş sayılmazlar	1			3,17	3,17	0,00	0,00
8.1.	İşlerin gerekli özen ve çaba ile projelendirilmesi, gerçekleştirilmesi, tamamlanması, kusurlarının giderilmesi		1			5,07	5,07	0,00	0,00
	Bu işlemler için gerekli gözetim, işçilik, malzeme, demirbaş ve donanımın temini		1			5,18	5,18	0,00	0,00

8.2.	İş yerindeki tüm çalışma ve yapım yöntemlerinin uygunluğu, stabilitesi ve emniyet	Yüklenici, kalıcı işlerin ve geçici işlerin yüklenici tarafından hazırlanmayan proje ve teknik şartnamelerinde sorumlu tutulamaz	1			7,38	7,38	0,00	0,00
11.1.	Hidrolojik ve zemine ait bilgilerin temini ve yükleniciye verilmesi				1	8,13	0,00	0,00	8,13
	Hidrolojik ve zemine ait bilgilerin yorumlanması		1			6,63	6,63	0,00	0,00
	İşyerinin teklifi etkileyebilecek şekil, mahiyet, zemin koşulları, hidrolik ve iklimsel koşulları, gerekli çalışma ve malzeme kapsamı ve mahiyeti, ulaşım, yeme, yatma olanakları konusunda işyeri görme ve her türlü bilgiye sahip olma		1			7,31	7,31	0,00	0,00
12.1.	Teklifinin ve keşif cetvellerinde belirtilen bedellerin ve birim fiyatların doğruluğu ve yeterliliği konusunda tatmin olma		1			6,35	6,35	0,00	0,00
12.2.	İşyerindeki iklimsel koşulların dışında öngörülemeyen fiziksel engeller yada koşullarla karşılaşılması	Bu sebeple yüklenicinin gecikmeye uğraması halinde süre uzatımı verilmesi ve sözleşme bedeline eklemeye yapılması kontrollükçe düzenlenir			1	6,50	0,00	0,00	6,50
14.1.	Gerekli form ve ayrıntıdaki bir iş programının hazırlanıp sunulması	Kontrollükçe istendiği takdirde önerilen düzenleme ve yöntemlerin genel anlatımının da sunulması gerekir	1			4,77	4,77	0,00	0,00
14.2.	Gerektiğinde revize iş programının hazırlanıp sunulması		1			3,45	3,45	0,00	0,00
14.3.	İstihkaklar için üçer aylık dönemlerle ayrıntılı nakit akış tahmini verilmesi		1			4,62	4,62	0,00	0,00
15.1.	Onaya mazhar olan ehil ve yetkili bir vekilin vaktinin tamamını işlerin gözetiminde kullanacak şekilde verilmesi	Yüklenici yada kontrollük bu vekili geri çekebilir	1			4,32	4,32	0,00	0,00

16.1.	İşyerinde tecrübeli teknik yardımcılar, gerekli ehliyetle formenler ve ustabaşlar ve işçiler bulundurma		1			6,14	6,14	0,00	0,00
16.2.	İşyerinde bulundurulan elemanların işlerden alınmasını isteme			1		3,39	0,00	3,39	0,00
17.1.	Asal noktalarına, hatlarına ve kotlarına uygun aplikasyon yapılması	Bu konulardaki tüm hatalar yüklenici tarafından ve bedeli karşılanarak düzeltilir	1			6,31	6,31	0,00	0,00
	İşlerin tüm kısımlarının konum, kot, boyut ve hizalanışının uygunluğu		1			6,12	6,12	0,00	0,00
	Bu işlemler için gerekli aygıt ve işçilerin temini		1			6,22	6,22	0,00	0,00
18.1.	Kontrollüğün istemesi halinde sondaj deliği açılması yada keşif kazısı yapılması	51. maddeye uygun uygulama yapılır	1			3,16	3,16	0,00	0,00
19.1.	İşyerinde bulunmaya mezun herkesin emniyetine eksiksiz özen gösterme		1			5,85	5,85	0,00	0,00
	İşlerin kimseyi tehlikeye sokmayacak şekilde muhafaza edilmesi		1			5,76	5,76	0,00	0,00
	Koruma ve herkesin sağlığı için her türlü ışık, korkuluk, çit, uyarı sinyali ve nöbetçinin temin ve muhafazası		1			4,06	4,06	0,00	0,00
	Çevre koruma, kirlenme, gürültü tedbirlerini alma		1			2,11	2,11	0,00	0,00
19.2.	İşveren elemanlarının emniyeti ve tehlikelerden esirgenmesi				1	2,23	0,00	0,00	2,23
20.1.	Malzemeler ve demirbaşların bakımı		1			4,64	4,64	0,00	0,00
20.2.	İşlere, malzemelere yada demirbaşlara gelebilecek zarar ziyanın giderilmesi		1			2,48	2,48	0,00	0,00
20.3.	İşverenin risklerinden doğan zarar ve ziyanın giderilmesi	Sözleşme bedeline ekleme yapılması kontrollükçe düzenlenir	1			2,72	2,72	0,00	0,00
	Risklerin birlikteliği sonucu ortaya çıkan zarar ziyanın giderilmesi	Bu durumda yüklenici ve işverenin oransal sorumluluğu hesaba katılır	1			4,17	4,17	0,00	0,00
20.4.	Savaş, çarpışma, istila, dış düşman hareketleri				1	7,25	0,00	0,00	7,25
	İsyan, ihtilal, ayaklanma, askeri yada gaspçı iktidar, iç savaş				1	7,19	0,00	0,00	7,19

	Nükleer yakıtların kaynak olduğu iyonlaştırıcı radyasyon ve radyoaktivite zehirlenmesi				1	7,00	0,00	0,00	7,00
	Ses hızı ve ötesinde yol alan hava araçlarının ve aygıtlarının yol açtığı basınç dalgaları				1	6,22	0,00	0,00	6,22
	Yüklenici ve taşeron çalışanları ile sınırlı olmayan ve işlerin idaresinden kaynaklanmayan başkaldırma, kargaşa ve karışıklıklar				1	6,03	0,00	0,00	6,03
	Kalıcı işlerin işverence kullanılmasından yada işgalinden oluşan zarar ziyan				1	3,12	0,00	0,00	3,12
	Yüklenicinin projelendirmediği projelerden kaynaklanan zarar ziyanlar				1	3,54	0,00	0,00	3,54
	Doğal güçlerin anormal bir şekilde harekete geçmesi				1	6,94	0,00	0,00	6,94
21.1.	Malzeme ve demirbaşların, moloz kaldırma bedeli, mesleki ücretler, yüklenici donanımlarını içeren sigortalama yapılması	21.4. maddede belirtilen istisnaların kapsamı zorunluluğu bulunmamaktadır	1			3,35	3,35	0,00	0,00
21.3.	Sigortalanan yada sigortacıardan tahsil edilmeyen paralar	20. maddedeki sorumluluklara göre değerlendirilir	0,5		0,5	3,67	1,84	0,00	1,84
22.1.	İşverenin; cana gelebilecek ölüm ve yaralanmalara, mala gelebilecek hasar ve zarara, bunlardan kaynaklanan her türlü hak talebine, takibata, tazminata, bedel, harç ve masrafa karşı tazmin edilmesi	22.2. maddedeki istisnalar hariç olmak üzere	1			5,07	5,07	0,00	0,00
22.3.	22.2. fıkrada tanımlanan istisnalar için yükleniciye gereken temin ve tazmin				1	5,43	0,00	0,00	5,43
23.1.	Yüklenici ve işverenin ortak adlarına üçüncü şahıs sigortası yapılması		1			3,84	3,84	0,00	0,00
24.1.	Yüklenici yada taşeronlardan birinin elemanlarına yada diğer şahıslara ödenecek tazminat ve telafi bedelleri		1			3,34	3,34	0,00	0,00

	Yüklenicinin her türlü tazminat ve telafi bedeline ve bununla ilgili hak talebi, takibat, tazminat, bedel harç ve masrafa karşı temin, temin ve tazmin edilip masun tutulması		1			3,82	3,82	0,00	0,00
24.2.	İşçilere kaza ve yaralanma sigortası yapılması		1			2,11	2,11	0,00	0,00
25.2.	İşlerin mahiyet, kapsam ve programlarındaki değişikliklerin sigortacılara bildirilmesi ve sigortaların sözleşme ile uyumunun sürekli olarak sağlanması		1			3,63	3,63	0,00	0,00
30.1.	İlgili güzergahtaki yolların ve köprülerin (su yolları taşımacılığı yapılması halinde eklüz, dok, deniz seti ve ilgili diğer yapıların) ziyana uğramaması için gerekli tedbirlerin alınması, güzergah ve vasıtaların buna göre sınırlanıp dağıtılması		1			3,43	3,43	0,00	0,00
30.2.	Yüklenici donanımı ve geçici işlerin nakli esnasında ilgili güzergahtaki köprü ve yolların (su yolları taşımacılığı yapılması halinde eklüz, dok, deniz seti ve ilgili diğer yapıların) takviye ve iyileştirilme bedelleri	Buralarda ortaya çıkabilecek tazminat ve taleplere karşı işvereni temin etme ve masun tutma sorumluluğu da yüklenici üzerindedir	1			3,83	3,83	0,00	0,00
30.3.	Herhangi bir köprü yada yola (su yolları taşımacılığı yapılması halinde eklüz, dok, deniz seti ve ilgili diğer yapılar) hasar gelmesi halinde anlaşmazlığı halletme, gerekli bedelleri ödeme, talep, takibat, tazminat, bedel, harç ve masraflara karşı yüklenicinin tazmini	Herhangi bir kanun yada düzenlemeye göre söz konusu taşıma işini yapan, yollardan sorumlu makamı hasara karşı tazminle sorumlu ise işverenin bir yükümlülüğü kalmaz.			1	3,47	0,00	0,00	3,47
	Her ne zaman bir anlaşmazlığın halli görüşülecek olsa bunun yükleniciye bildirilmesi				1	2,94	0,00	0,00	2,94
31.1.	İşverence çalıştırılan diğer yüklenicilere ve elemanlarına, işverenin elemanlarına ve ilgili başka çalışanlara makul olan her türlü olanağın temini	Bu durumlarda, 31.2. maddeye istinaden sözleşme bedeline ekleme yapılması kontrollükçe düzenlenir	1			1,43	1,43	0,00	0,00

33.1.	Geçici kabul belgesinin düzenlenmesinden sonra tüm yüklenici donanımlarının, artık malzemenin, molozun, geçici işlerin belgenin kapsadığı alandan temizlenip kaldırılması ve bölgenin temizlenmesi	Kesin kabul döneminde gerekli olacaklar bunun dışındadır	1			2,15	2,15	0,00	0,00
34.1.	Tüm eleman ve işgücünün bağlanması, ücretlerinin ödenmesi, barındırılması, beslenmesi ve taşınmasının düzenlenmesi		1			3,56	3,56	0,00	0,00
35.1.	Çalıştırılan tüm elemanların ve donanımın sayı ve bilgilerinin kontrollüğün talebi üzerine raporlanması		1			1,04	1,04	0,00	0,00
36.1.	Malzeme ve demirbaşların kontrollükçe muayene, ölçme ve deneye tabi tutulması için gerekli yardım, işgücü, elektrik, yakıt, depo, apart ve aletlerin temini		1			1,56	1,56	0,00	0,00
36.2.	Sözleşmede belirtildiği takdirde numunelerin temin edilmesi ve bedellerinin ödenmesi		1			1,67	1,67	0,00	0,00
36.3.	Sözleşmede belirtildiği takdirde testlerin masraflarının karşılanması		1			1,76	1,76	0,00	0,00
36.4.	Sözleşmede belirtilmemiş veya öngörülmemiş testlerin masrafları	Test sonuçları uygun olmadığı takdirde yüklenici, aksi halde işverence karşılanır. Gerekli halde süre uzatımı görüşülür.	0,5		0,5	1,43	0,72	0,00	0,72
37.1.	Kontrollüğün sahaya girmesine ve muayene yapmasına yardım ve kolaylık sağlanması		1			0,84	0,84	0,00	0,00
37.2.	İlgili malzeme ve demirbaşların muayene ve test edilmesi hakkı			1		0,67	0,00	0,67	0,00
	Bu materyallerin yüklenicinininkinden başka atölye ve mahallerde yapılıyor, imal ediliyor olması halinde kontrollüğün buralarda muayene ve test yapabilmesi için gerekli izinlerin alınması		1			0,63	0,63	0,00	0,00

37.3.	Kontrollükçe verilen tarihte test ve kontrol için hazır bulunmak ve testleri gerçekleştirmek	Kontrollüğün hazır bulunmaması halinde, testler kontrollüğün huzurunda yapılmış işlemi görür	1			1,52	1,52	0,00	0,00
37.4.	Malzeme ve demirbaşların reddi			1		2,94	0,00	2,94	0,00
	Reddedilen malzeme ve demirbaşların kusurlarının giderilmesi yada sözleşmeye uygunluklarının sağlanması		1			2,56	2,56	0,00	0,00
37.5.	Malzeme ve demirbaşların muayene ve test edilmesi yetkisinin bağımsız bir muayene uzmanına devri				1	1,59	0,00	0,00	1,59
38.1.	Kontrollüğün üstü kapatılacak ve bir daha görülmeyecek kısımları inceleyip metraj çıkarması ve temelleri incelemesi için her türlü olanağın sağlanması		1			0,61	0,61	0,00	0,00
	İşlerin üstünün kapatılması talimatı verilmesi				1	0,58	0,00	0,00	0,58
38.2.	İşlerin herhangi bir kısmının üzerinin açtırılması	Maliyetleri, imalatlar uygunsu işveren, değilse yüklenici tarafından karşılanır			1	2,54	0,00	0,00	2,54
39.1.	Uygun bulunmayan malzemelerin ve demirbaşların işyerinden uzaklaştırılması, uygunlarının getirilmesi ve uygun olmayan işlerin sökülüp yeniden uygun şekilde yapılması talimatının verilmesi	39.2. maddeye göre yüklenicinin bu talimata uymaması halinde işveren talimatları başkalarına yaptırmak ve maliyetlerini yükleniciden kesmeye yetkilidir.			1	2,23	0,00	0,00	2,23
40.1.	İşlerin durdurulması				1	6,28	0,00	0,00	6,28
40.2.	Durdurmadan sonra tespit yapılması	Bu sebeple süre uzatımı verilmesi ve sözleşme bedeline ekleme yapılması kontrollükçe düzenlenir			1	0,47	0,00	0,00	0,47
40.3.	Durdurmadan sonraki 84 günlük süre zarfında çalışma izni verilmemesi halinde yeniden başlama izni istenmesi	Durdurma sözleşmede öngörülmemişse, yüklenicinin bir kusuru yada sözleşme ihlali dahilinde değilse, iklim şartlarından dolayı gerekli değilse ve emniyet	1			1,37	1,37	0,00	0,00

		İçin gerekli değilse							
42.1.	İşyeri zilyetliğinin yükleniciye verilmesi	Kontrollüğün işe başla bildirisi ile birlikte			1	7,75	0,00	0,00	7,75
42.2.	İşyeri zilyetliğinin yükleniciye verilememesi nedeniyle süre uzatımı ve sözleşme bedeline eklemeye yapılması			0,5	0,5	5,82	0,00	2,91	2,91
42.3.	İşyeri girişi ile bağlantılı geçiş hakları masraf ve harçları		1			3,83	3,83	0,00	0,00
	İşyeri dışında, işlerle ilgili gereksenecek ek tesis ve masraflar		1			3,57	3,57	0,00	0,00
44.1.-	İşin uzatılması için durumların oluşmasından 28 gün içinde yüklenici bildirim yapılması halinde iş uzatma süresinin tespit edilmesi	Fazladan yada ek işlerin çıkması, şartname gecikme sebeplerine uygun durumlar, istisnai olumsuzlukta iklim şartları, işverenden kaynaklan gecikme, engelleme durumları yada yüklenici kusuru haricindeki diğer kabul edilebilir durumlar halinde			1	2,28	0,00	0,00	2,28
45.1.	Geceleyin yada resmi yerel günlerde çalışma oluru verilmesi	Vardiya halinde yürütülen işler hariç			1	3,16	0,00	0,00	3,16
46.1.	İşlerin öngörülen hızda gitmemesinden dolayı gerekli hızlanmanın sağlanması talebi				1	4,13	0,00	0,00	4,13
	İşin hızlandırılması için gerekli tedbirlerin alınıp uygulanması	Alınacak tedbirler işvereni ek gözetim masrafına sokarsa bu maliyet yükleniciye ait olur	1			3,67	3,67	0,00	0,00
47.1.	İşlerin zamanında tamamlanması	Zamanında tamamlanmama durumunda yüklenici tarafından zamana geçen her gün için işverene tazminat ödenir	1			5,04	5,04	0,00	0,00
48.1.	Geçici kabul belgesi verilmesi	İşlerin kontrollüğün tatmin olacağı normda tamamlanması ve bildirilen			1	5,12	0,00	0,00	5,12

		kusurların giderilmesinden sonraki 21 gün içinde							
48.2.	Bölmelerin yada kısımların geçici kabulünün yapılması				1	5,75	0,00	0,00	5,75
48.3.	Kalıcı işlerin bir kısmının işlerin tamamı bitirilmeden önce geçici kabulü	Yüklenicini kalıcı işlerin o kısmındaki geri kalan işleri kesin kabul döneminde tamamlamayı taahhüt etmiş sayılması kaydı ile			1	4,13	0,00	0,00	4,13
48.4.	Eski haline getirilmesi gereken zemin yada yüzeylerdeki işlerin bitirilmesi	İşlerin tamamı bitirilmeden önce verilen bir geçici kabul belgesi bu işlerin bitirildiği anlamına gelmez	1			2,05	2,05	0,00	0,00
49.2.	Kesin kabul döneminin sonunda varsa kalan işlerin tamamlanması, düzeltme ve yeniden inşa yapılması, kusurların giderilmesi		1			5,43	5,43	0,00	0,00
49.3.	Kusurları giderme masrafları	Kusur giderme gerekliliği yüklenicinin dışında bir kaynak sebebi ile hasıl olmuşsa işveren karşılar	1			3,77	3,77	0,00	0,00
49.4.	Kusur gidermede başka şahısları çalıştırıp maliyetini yükleniciden keserek karşılamak	Yüklenicinin böyle bir talimatı uygun bir sürede yerine getirmemesi halinde		1		3,25	0,00	3,25	0,00
50.1.	Herhangi bir kusur, çekme yada hatanın sebebinin araştırılması talebi	Bu konudaki masraflar, anılan problemlerin kaynağı yüklenici ise yükleniciye, aksi ise işverene aittir			1	1,13	0,00	0,00	1,13
51.1.	İşlerin yada bir kısmının şeklinde, niteliğinde yada miktarında değişiklik yapma	Bu değişiklikler, yüklenici kaynaklı kusurlardan yada sözleşme ihlalden dolayı gerekli olmuşsa ilgili masraflar yükleniciye ait olur			1	3,56	0,00	0,00	3,56
	Kot, hat, konum ve boyut değişikliği				1	4,83	0,00	0,00	4,83
	İşlerin tamamlanması için gerekli olan her türlü ek işin yaptırılması				1	3,66	0,00	0,00	3,66
	İşlerin herhangi kısmı için belirlenmiş yapım sırasını ve zamanlamasını değiştirme				1	4,82	0,00	0,00	4,82

52.2.	Miktarı değiştirilmiş işlerde birim fiyat değiştirme				1	4,71	0,00	0,00	4,71
52.4.	Miktarı değiştirilmiş herhangi bir işin yevmiyeli olarak yaptırılması kararı	Böyle bir uygulamada yüklenici günlük işgücü puantajları, malzeme ve donanım kullanımı raporlarını kontrollüğe sunar			1	3,55	0,00	0,00	3,55
53.1.	Ek ödeme talebinde bulunma hakkı	Bunu gerektiren durumun ortaya çıkmasından sonraki 28 gün içinde kontrollüğe bildirerek	1			1,24	1,24	0,00	0,00
53.2.	Talepler için tutulan tüm kayıtların tetkik edilme izninin ve kayıtların kopyalarının kontrollüğe verilmesi		1			1,65	1,65	0,00	0,00
53.3.	Talep edilen miktar ve gerekçenin kontrollüğe sunulması		1			1,19	1,19	0,00	0,00
53.5.	Uygun görülen talep ve ilgili miktarın yükleniciye ödenmesi				1	1,19	0,00	0,00	1,19
54.2.	Yüklenici donanımına, geçici işlere ve malzemelere gelebilecek zarar ve ziyan		1			3,77	3,77	0,00	0,00
54.3.	Gerektiğinde yüklenici donanımının, malzemelerin ve işler için gerekli diğer şeylerin gümrükten geçirilmesine yardım için elden gelen çabanın gösterilmesi				1	1,21	0,00	0,00	1,21
54.4.	Yüklenicinin işler için ithal ettiği donanımların yeniden ihraç edilebilmesi için gerekli resmi olurların alınmasında yardım için elden gelen çabanın gösterilmesi				1	1,19	0,00	0,00	1,19
54.5.	Yüklenicinin kiraladığı bir donanımı fesih halinde aynı şartlarla işverenin kiralamaya devam etmesi ile ilgili şartların kiralama sözleşmesine konması	İşverenin bu donanımı, başka bir yükleniciye kullandırma hakkı yoktur	1			2,54	2,54	0,00	0,00
54.6.	Yüklenici donanımının 54.5. fıkra şartlarına göre kiralanması ve kira sözleşmesi masrafları	Bu giderler 63. madde kapsamında işlerin yürütülüp tamamlanması ve kusurlarının giderilmesi bedelinden sayılır	1			2,31	2,31	0,00	0,00

55.1.	Keşif cetvelinde verilen metrajların işlerin fiili ve doğru metrajı olup olmaması		1			4,94	4,94	0,00	0,00
56.1.	İşlerin değerinin ölçümleme yoluyla belirlenip tespit edilmesi			1		2,38	0,00	2,38	0,00
	Kontrollükçe işlerde ölçüm yapılması istendiğinde yardımcı olmak ve istenilen bilgileri vermek		1			1,63	1,63	0,00	0,00
57.2.	Götürü pozların analizinin yapıp sunulması	Kabul mektubu alınmasından itibaren 28 gün içinde	1			2,55	2,55	0,00	0,00
60.2.	Aylık ödemelerde işverene olur verilmesi	Hakediş raporunun verilmesinden itibaren 28 gün içinde		1		6,12	0,00	6,12	0,00
60.3.	İşlerin tamamı için geçici kabul belgesi düzenlendiğinde tutulan paranın yarısının yükleniciye ödenmesine olur verme			1		5,96	0,00	5,96	0,00
	Kesin kabul dönemi sona erdiğinde tutulan paranın ikinci yarısının yükleniciye ödenmesine olur verme			1		5,84	0,00	5,84	0,00
	Yüklenici tarafından yapılması gereken herhangi bir iş kalmışsa, tutulan paraların buna karşılık gelen kısmının oluru, iş tamamlanıncaya kadar bekletme				1		3,76	0,00	3,76
60.5.	İş bitimi hakediş raporunun kontrollüğe sunulması	İşlerin tamamı için geçici kabul tutanağının düzenlenmesinden itibaren 84 gün içinde	1			5,04	5,04	0,00	0,00
60.6.	Kesin hakediş raporu taslağının kontrollüğe sunulması	Kesin kabul belgesinin düzenlenmesini izleyen en geç 56 gün içinde	1			5,34	5,34	0,00	0,00
60.7.	Kesin hakediş raporundaki toplam tutarın yükleniciye ödenmesi gereken paraların eksiksiz ve kesin bir hesabı olduğunu doğrulayan bir ibranamenin işverene verilmesi		1			5,54	5,54	0,00	0,00
60.8.	Kesin olurun işverene verilmesi	Kesin hakediş raporu ve ibranamenin alınmasını izleyen 28 gün içinde		1		5,05	0,00	5,05	0,00

60.10.	Ara olurların yükleniciye 28 gün içinde ödenmesi	Gecikme halinde teklif ekinde belirtilen oran nispetinde işletilecek faiz de yükleniciye ödenir.			1	5,34	0,00	0,00	5,34
	Kesin olurun tevdisinden itibaren 56 gün içinde yükleniciye ödeme yapılması				1	5,66	0,00	0,00	5,66
62.1.	Kesin kabul belgesinin imzalanıp işverene tevdisi ve kopyasının yükleniciye iletilmesi	Bu işlem tamamlanmadan sözleşme tamamlanmış sayılmaz		1		5,28	0,00	5,28	0,00
63.1.	Yükleniciye 14 gün süreli bir bildirim vererek iş yerine girme, yüklenicinin istihdamını sona erdirmeye, işleri kendi bitirme yada başka bir yüklenici istihdam etme	Yüklenici sözleşmeyi tanımamışsa,			1	4,64	0,00	0,00	4,64
		İşlere devam etmemişse,			1	4,12	0,00	0,00	4,12
		Verilen bildiri yada talimatların gereğini yerine getirmemişse,			1	4,78	0,00	0,00	4,78
		Bir yükümlülüğünü ısrarla ve bilerek sürdürmekteyse,			1	3,99	0,00	0,00	3,99
		İşlerin tamamını taşeronla vermişse			1	3,67	0,00	0,00	3,67
		63.1. maddede belirtilen acz, iflas, tasfiye vb. durumlar gerçekleşmişse			1	4,09	0,00	0,00	4,09
63.2.	Yüklenicinin kazandığı ve yükleniciye tahakkuk edebilecek miktarın tespiti ve oluru	İşverenin işyerine girmesi ve sözleşmeyi sona erdirmesinden sonra		1		5,11	0,00	5,11	0,00
	Tamamen yada kısmen kullanılmış malzemelerin, yüklenici donanımının ve geçici işlerin bedelinin tespiti ve oluru			1		5,32	0,00	5,32	0,00
63.4.	Girme ve sona erdirmeyi takip eden 14 gün içinde mal ve hizmet temini konusunda girilmiş olan anlaşmalardaki avantajların işverene devredilmesi		1			5,35	5,35	0,00	0,00
64.1.	İşlerin emniyeti için gereken onarım vb. işlerin yüklenici tarafından hemen yapılamayacak olması yada yüklenicinin isteksizliği halinde başka şahısların istihdam edilerek yaptırılması	Maliyetler yüklenicinin yapmakla sorumlu olduğu nitelikteyse yüklenici hesabından, aksi halde işverence karşılanacaktır.			1	2,35	0,00	0,00	2,35
65.1.	Uygun işlerde sonradan olabilecek ve mülke gelebilecek tahribat ve hasarlar ile yaralanmalar ve can kayıpları		1			3,52	3,52	0,00	0,00

65.3.	Özel risklerden dolayı işlere, malzeme ve demirbaş, yüklenici donanımına gelen hasar, onarım ve yenileme maliyetleri				1	3,63	0,00	0,00	3,63
65.4.	Mayın, bomba, mermi, el bombası, güdümlü mermiler, savaş gereçleri ve patlayıcılardan kaynaklanacak patlama yada darbelerden doğacak yıkım, hasar, yaralanma yada can kaybı	Bunların özel risklerin bir sonucu olduğu kabul edilir			1	4,23	0,00	0,00	4,23
65.5.	Özel risklere yorulabilecek ve sözleşmede yükleniciye ödenmesi öngörülmemiş olan her türlü bedel artışı				1	4,63	0,00	0,00	4,63
65.6.	Dünya'da, işlerin yürütülmesini etkileyen bir savaş çıkması halinde işlerin tamamlanması için elden gelen azami çabanın gösterilmesi		1			5,07	5,07	0,00	0,00
	Böyle bir savaş sebebi ile sözleşmeyi sona erdirmeye yetkisi				1	5,21	0,00	0,00	5,21
65.7.	Savaş sebebiyle sona erdirmeye durumunda, uygun zamanda yüklenici donanımının işyerinden çekilmesi	Taşeronlara da aynı faaliyetler için benzer olanakların sunulması da bu kapsamdadır.	1			4,47	4,47	0,00	0,00
65.8.	Savaş sebebiyle sona erdirmeye durumunda yükleniciye yapılmış işlerin, işler için alınıp işverene teslim edilmiş malzemelerin, iş için yüklenicinin girdiği harcamaların, yüklenici parkının nakli için uygun bedelin, yüklenici elemanlarının yurtlarına dönmelerinin bedelinin ödenmesi				1	4,71	0,00	0,00	4,71
66.1.	Kabul mektubundan sonra tarafların kontrolü dışındaki bir durumdan dolayı sözleşme yükümlülüklerini yerine getirememelerinden dolayı, gerçekleşen işler için 65.8. madde ile aynı kapsamda yükleniciye yapılacak ödemeler				1	3,12	0,00	0,00	3,12
67.1.	İşveren ile yüklenici arasında anlaşmazlık halinde başvurulacak merci			1		4,62	0,00	4,62	0,00

67.2.	Tahkimin başlamasından önce anlaşmazlığın dostça halli		0,5		0,5	3,85	1,93	0,00	1,93
69.1.	Sözleşmedeki istihdamını sona erdirmeye	Hakedişlere göre ödenmesi gereken miktarın zamanında ödenmemesi, hakediş ödenmesi olurunun verilmesine müdahale edilmesi, işverenin iflas ve tasfiyesi, ekonomik bozukluk nedeniyle görevlerini yerine getirememesi halinde	1			6,03	6,03	0,00	0,00
69.3.	Sözleşmenin 69.1. fıkraya uyarınca sona ermesi durumunda, işverenin 65. maddedeki yükümlülüklerine ek olarak sözleşmenin bu şekilde sona ermesinden kaynaklanan zarar ve ziyarı ödeme				1	4,52	0,00	0,00	4,52
69.4.	İşverenin ödemesi gereken tutarı 60.10. fıkraya göre ödemesi gereken süreden sonraki 28 gün içinde ödememesi halinde işverene ve kontrole 28 gün önceden bildiri vererek işi durdurma yada çalışma hızını düşürme	Bu durumdan dolayı yüklenici gecikmeye uğrar yada masrafa girerse kontrol bunu tespit ederek işverene bildirir ve gerekli süre uzatımı ve ek ödentilerin yapılmasını ister	1			4,12	4,12	0,00	0,00
70.1.	İşçilik ve/veya malzeme maliyetlerindeki yükselme yada düşüşler ve işin maliyeti ile ilgili diğer hususlardaki maliyet değişimleri ile ilgili olarak sözleşme 2. kısmında belirlenmiş olan miktarların sözleşme bedeline eklenmesi yada çıkarılması			0,5	0,5	6,02	0,00	3,01	3,01
70.2.	Mevzuat değişikliklerinden kaynaklanan maliyet artışları halinde tespit ve sözleşme bedeline yansıtılması öneri ve düzenlemesi			1		5,77	0,00	5,77	0,00

71.1.	Sözleşme bedelinin ödeneceği para cinsiyle ilgili parasal kısıtlamalar yada transfer kısıtlamaları getirildiğinde yüklenicinin bu durumlar nedeni ile uğrayacağı zarar ve ziyanın tazmini				1	4,07	0,00	0,00	4,07
72.1.	Ödeme yapılan döviz ile ülke para birimi arasındaki kur oynamalarının ödemeleri etkilemesini önlemek (ödemeleri bu oynamaya tabi tutmamak)				1	3,54	0,00	0,00	3,54
TOPLAM						603,53	280,01	84,98	238,56